

4. Οι αραβικές κατακτήσεις και οι συνέπειές τους

a. Η αραβική εξάπλωση

Οι κατακτήσεις των Αράβων πραγματοποιήθηκαν με εκπληκτική ταχύτητα...

- Ο θρησκευτικός φανατισμός των μαχητών
- Η εξάντληση Βυζαντινών και Αράβων λόγω του μεταξύ τους πολέμου
- Η ψυχική αποξένωση των **μονοφυσιτικών** επαρχιών Συρίας, Αιγύπτου από το ορθόδοξο κέντρο της Κωνσταντινούπολης

Απώλειες

- Χάνονται οι ανατολικές επαρχίες (Συρία, Περσία, Αρμενία, Μεσοποταμία)
- Χάνεται η Αίγυπτος – βαρύ πλήγμα
[σιτοβολώνας του Βυζαντίου]
- Καταλαμβάνεται η Β. Αφρική και μέρος της Βησιγοτθικής Ισπανίας
- Η προέλασή των Αράβων αναχαιτίζεται από τους Φράγκους στο Πονατιέ το 732 μ. Χ.

Η απόκρουση των πολιορκιών
της Κωνσταντινούπολης
και η νίκη των Φράγκων στο Πουατιέ
αποτέλεσαν φραγμό στην προέλαση
των Αράβων στην Ευρώπη
και γι' αυτό θεωρούνται γεγονότα
μεγάλης ιστορικής σημασίας

β. Ο πόλεμος στη Θάλασσα και οι πολιορκίες της Κωνσταντινούπολης

Η πρώτη ναυτική εκστρατεία του Μωαβία



- Ναυπηγεί στόλο και καταλαμβάνει την πρωτεύουσα της Κύπρου, τη Ρόδο και την Κω
- Ακολουθούν δύο απόπειρες των Αράβων να καταλάβουν την Κωνσταντινούπολη. Αποτυγχάνουν χάρη στην αποφασιστικότητα των Βυζαντινών και το **ύγρον πῦρ**

Το **υγρό πυρ** και γνωστό και ως ελληνικό πυρ ήταν ένα εμπρηστικό όπλο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που εφευρέθηκε τον ύστερο 7ο αιώνα μ.Χ.. Εκτοξευόμενο από καταπέλτες, αλλά κυρίως από πεπιεσμένους σίφωνες, το υγρό πυρ είχε την ιδιότητα να μην σβήνει στο νερό. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απόκρουση των αραβικών πολιορκιών της Κωνσταντινούπολης, και σε αρκετές ναυτικές συμπλοκές με τους Αραβες και τους Ρως. Περιβαλλόταν με άκρα μυστικότητα, με αποτέλεσμα να αγνοούμε σήμερα την ακριβή σύστασή του.

ΥΓΡΟΝ ΠΥΡ



γ. Οι αραβοβυζαντινές συγκρούσεις στη Μικρά Ασία και την Ανατολική Μεσόγειο

- Στις αρχές του 9ου αι. εσωτερικές διαμάχες αναγκάζουν τους Άραβες να σταματήσουν προσωρινά τις επιθέσεις στο Βυζάντιο.
- Αργότερα όμως, εκμεταλλευόμενοι την αναστάτωση που προκαλεί στο Βυζάντιο η επανάσταση του Θωμά Σλάβου και την παραμέληση του στόλου τους, καταλαμβάνουν την Κρήτη και κάνουν απόβαση στη Σικελία.

■ Ο αυτοκράτορας Θεόφιλος δίνει σκληρές μάχες με τους Άραβες στη Μ. Ασία. Κατά τη διάρκειά τους καταστρέφεται η ιδιαίτερη πατρίδα του, το Αμόριο



Η αραβική εξάπλωση

- Τη βυζαντινή θαλασσοκρατία διαδέχεται μια περίοδος συγκυριαρχίας Αράβων – Βυζαντινών
- Στα νησιά συνεχείς επιδρομές του αραβικού στόλου μειώνουν τον πληθυσμό και επιφέρουν περιορισμό του εμπορίου
- Στις μικρασιατικές περιοχές περιορίζονται οι αγροτικές δραστηριότητες και πλήττεται επίσης το εμπόριο

**Στο χώρο της Μεσογείου
έχουν πλέον δημιουργηθεί δύο κόσμοι**

Χριστιανικός - Ευρωπαϊκός



Βυζάντιο - Φράγκοι



Μουσουλμανικός - Αραβικός

Σας ευχαριστώ!

